

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Gf. III. 30.458/2016/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Novák Rudolf ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt felperes neve (törzskönyvi azonosítószáma: ..., felperes címe, jogelődje: az jogelőd neve, jogelőd címe) felperesnek - a személyesen eljáró I.rendű alperes neve (I.rendű alperes címe) I. r., a dr. Pasztuha-Tocsek Zénó ügyvéd (ügyvédi iroda címe) által képviselt II.rendű alperes neve (II.rendű alperes címe) II. r. és III.rendű alperes neve (III.rendű alperes címe) III. r., valamint a II. r. alperes által képviselt IV.rendű alperes neve (IV.rendű alperes címe) IV. r. alperesek ellen kártérítés megfizetése iránt indított perében a Miskolci Törvényszék 2016. május 3. napján kelt 13.G.40.204/2015/5. számú ítélete ellen a II. és III. r. alperes 7. sorszámú - 9. sorszámon kiegészített - fellebbezése alapján, az alulírott napon - tanácsülésen - meghozta a következő

részítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti.

A fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja, a felperesnek a III. r. alperes szembeni keresetét elutasítja, mellőzi a III. r. alperes perköltség és illeték fizetésére kötelezését, az ítéletet a II. r. alperesre vonatkozó részében - a perköltségre és az eljárási illetékre vonatkozó rendelkezésekre kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a III. r. alperesnek 72 500 (hetvenkettőezer-ötszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Megállapítja, hogy a felperesnek 25 400 (huszonötezer-négyszáz) Ft, a II. r. alperesnek 72 500 (hetvenkettőezer-ötszáz) Ft másodfokú eljárási költsége merült fel.

Ez ellen a részítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás:

A cégjegyzékbe 2008. május 28-án bejegyzett T.Vagyonkezelő és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságot (a továbbiakban: társaság) a Miskolci Törvényszék Cégbírósága a 2014. október 10-én jogerőre emelkedett Cgt.05-13-002145/11. számú végzésével törölte a cégjegyzékből.

A társaságnak a törlési eljárás megindulásakor az I. és II. r. alperes voltak a tagjai, és az I. r. alperes volt az ügyvezetője, aki ezt a tisztséget 2013. március 1-jétől töltötte be.

A társaságnak 2012. február 21-től 2013. január 23-áig III. r. alperes, 2008. május 26-tól 2012. február 21-éig pedig a IV. r. alperes is tagja volt. A társaságban IV. r. alperes 2008. március 26-tól 2012. február 21-ig, a II. r. alperes pedig 2012. február 21-től 2013. január 23-áig ügyvezető tisztséget is betöltött.

A felperes jogelődjenek, a Város- és Sportlétesítmény Üzemeltető Intézménynek (a továbbiakban: felperesi jogelőd) a kérelmére az Ózdi Járásbíróság 2013. június 1. napján jogerős 5.G.20.180/2013/7. számú bírósági meghagyással kötelezte a társaságot, hogy fizessen meg a felperesi jogelődnek 1 036 530 Ft tőkét, annak a 2012. július 1. napjától 2012. december 31. napjáig járó évi 14 %-os, 2013. január 1-től 2013. június 30-ig járó évi 12,75 %-os, 2013. július 1-től a kifizetés napjáig járó - minden naptári félév késedelemmel érintett idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát és 3000 Ft perköltséget.

A felperes jogelődjenek kérelme alapján dr. G.J. budapesti közjegyző 11060/Ü/.../2012/1. számú fizetési meghagyást bocsátott ki a társaság ellen, amelyben 375 000 Ft tőke, és annak a 2011. október 12-től járó, a Ptk. 301/A. §-a szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére kötelezte. A fizetési meghagyás 2012. november 14. napján jogerőre emelkedett.

A felperesi jogelőd az elsőfokú bírósághoz 2014. december 17. napján benyújtott, utóbb pontosított keresetében az alpereseknek 1 495 423 Ft és annak a 2012. július 1. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamatai és perköltsége egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte. Keresetét az I. r. alperes tekintetében - mint taggal, és mint ügyvezetővel szemben - a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.) 118/A. § (1) és 118/B. § (1) bekezdésére, a II. r. alperessel, mint volt vezető tisztségviselővel, és mint volt taggal szemben a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésére, illetve 118/A. § (3) bekezdésére, a III. r. alperessel, mint vezető tisztségviselővel szemben a Ctv. 118/A. § (3) bekezdésére, IV. r. alperessel, mint volt vezető tisztségviselővel, és mint volt taggal szemben pedig a Ctv. 118/B. § (1) és 118/A. § (3) bekezdésére alapította.

A II. és IV. r. alperesek az ellenkérelmükben a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérték.

A IV. r. alperes kérte a perből való elbocsátását is arra hivatkozva, hogy a társaság és a felperes között létrejött bérleti szerződés felmondásának időpontjában, 2012. június 5. napján már nem volt a társaság ügyvezetője.

Az elsőfokú bíróság a 2015. december 3-án meghozott 13.G.40.242/2014/35. számú végzésében megállapította, hogy a felperesi jogelőd beolvadással megszűnt, jogutódja a felperes.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletében egyetemlegesen kötelezte a II. és III. r. alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 1 495 423 Ft-ot, valamint 1 109 173 Ft-nak a 2012. július 1. napjától, 375 000 Ft-nak a 2012. július 4. napjától 2013. július 30-ig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű, 2013. július 1-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8 %-kal növelt mértékű kamatát, és 63 500 Ft perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a II. és III. r. alpereseket az adóhatóság felhívására az állam javára egyetemlegesen 89 700 Ft le nem rótt illeték megfizetésére is.

Az ítéletben - az előzőekben rögzített tényeken túl - megállapított tényállás szerint a Miskolci Törvényszék Cégbírósága a T. Kft. kényszersztörlését 2014. szeptember 22. napjával elrendelő Cgt.05-13-002145/11. sorszámú végzésében megállapította, hogy a kényszersztörlésre irányuló eljárás megindításának 2013. október 4. napján történt közzétételét követően a társasággal szemben a M. Kft. 499 628 Ft, a felperesi jogelőd 1 495 423 Ft és kamatai követelést jelentett be. Ugyanakkor a cég vagyona vonatkozóan nem merült fel adat.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét részben - a II. és III. r. alperesekkel szemben - találta alaposnak, az I. és IV. r. alperes vonatkozásában azonban - annak indokait részletesen kifejtve - megalapozatlannak ítélte.

Az elsőfokú bíróság a II. és III. r. alpereseket a keresettel egyezően marasztaló ítéleti rendelkezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás anyagából megállapította, hogy a társaság ellen a kénysztörölési eljárás megindítására azért került sor, mert az adószámát törölték. Az adószám törlésére pedig azért került sor, mert a II. r. alperes olyan gazdálkodó szervezetnek volt a vezetője, amely 15 000 000 Ft-nál nagyobb összegű tartozást halmozott fel. „Adószám hiányában egy gazdálkodó szervezet működni nem tud, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet értelemszerűen bekövetkezik.”

Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy ezekkel a körülményekkel a II. r. alperes tisztában volt „azonban az adóhatóság felszólításának a cég törvényes működésének helyreállítása kapcsán nem tett eleget, hanem eredménytelen eljárásokat kezdeményezett, ez a tevékenysége egyértelműen a hitelezői érdekek elsődlegességének figyelmen kívül hagyása” volt.

Mindezekkel indokolva az elsőfokú bíróság a II. r. alperes felelősségét a Ctv. 118/A. § (3) bekezdése alapján megállapította.

A III. r. alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy: „A fentiekben részletezett körülményekkel a III. r. alperes is tisztában volt.” Ennek ellenére, mint tulajdonos olyan döntést hozott, amellyel a II. r. alperest, mint olyan személyt bízott meg az ügyvezetési feladatok ellátásával, akiről kellő gondosság tanúsítása mellett tudnia kellett, hogy vele szemben kizáró ok áll fenn. Noha a per iratanyagában az ügyvezetővé való kinevezésről nem állt rendelkezésre irat, az elsőfokú bíróság a cégkivonatból megállapította, hogy ebben az időszakban a társaság egyedüli tulajdonosa a III. r. alperes volt, amiből arra következtetett, hogy „e döntést csak ő hozhatta meg”. Mindezek alapján a III. r. alperes felelősségét is megállapíthatónak tartotta, és ezért őt a II. r. alperessel egyetemlegesen marasztalta.

A II. és III. r. alperesek az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezésükben annak megváltoztatását, a felperes keresetének teljes elutasítását, és a perköltségükben marasztalását kérték.

A fellebbezési kérelmet a II. r. alperes azzal indokolta, miszerint megalapozatlan az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy megsértette a Ctv. 118/A. és 118/B. §-ban foglalt rendelkezéseket. Azt nem vitatta; tudomással bírt arról, hogy a felszámolás alatt álló S. Kft. (Cg. ..., ...) köztartozása - a késedelmi kamatokkal együttesen - meghaladta a 15 000 000 Ft-ot.

Hangsúlyozta azonban: nem kapott értesítést, határozatot arról, hogy ügyvezetői eltávolítása hatálya alá került volna, és ilyen adatot a közhiteles cégnyilvántartás sem tartalmaz.

Arra is hivatkozott, hogy a S. Kft. „f.a.” 2011. évben - az ügyvezetői kezdeményezésére hozott taggyűlési határozat alapján - a hitelezőivel a felszámolási eljárásban 2012. július 2. napján egyezséget kötött, amelyet a bíróság jóváhagyott, és amely teljesedésbe ment. További fellebbezési érvei szerint az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az elsőfokú eljárás során 2015. szeptember 17. napján benyújtott - szeptember 16-án kelt - előkészítő iratában igazolta, hogy az adószám visszaállítása érdekében minden tőle elvárható lépést megtett.

Hivatkozott arra a tényre is, hogy a társaság adószámának törlésére „csak 2012. augusztus 21. napján” került sor. Mindezekből pedig azt a következtetést kell (kellett volna) levonni, hogy a II. r. alperes, mint ügyvezető az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szervének kezdeményezése érdekében.

A III. r. alperes a fellebbezésében megalapozatlannak tartotta az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, miszerint tudta, vagy tudnia kellett volna azt, hogy a II. r. alperes olyan gazdálkodó szervezetnek volt a vezetője, amely 15 000 000 Ft-nál nagyobb összegű tartozást halmozott fel. Olyan közhiteles nyilvántartás nem volt, amelyből neki ezt tudnia kellett volna.

Érvelése értelmében a közhiteles cégnyilvántartás - amelynek adatait megismerhette - csupán a felszámolás tényét tartalmazza. A cégnyilvántartás adatai között azonban nem szerepel a 15 000 000 Ft-nál nagyobb összegű köztartozás, vagy más egyéb tartozás feltüntetése.

A III. r. alperes is hivatkozott arra, hogy a társaság ügyvezetői megbízatásának elvállalása időpontjában, 2012. február 21. napján a II. r. alperes nem állt vezetői tisztségviselői eltiltás hatálya alatt, illetőleg arra, hogy ügyvezetővé választása a közhiteles cégnyilvántartásba is bejegyzésre került.

Mindezekből következően a III. r. alperes - az elsőfokú bíróság következtetésével ellentétben - nem járt el rosszhiszeműen, amikor a közhiteles cégnyilvántartás adataiban bízva, kizáró feltételek hiányában a II. r. alperest ügyvezetővé megválasztotta.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítélete fellebbezett rendelkezéseinek helybenhagyását, és a II. és III. r. alpereseknek 70 000 Ft + áfa összegű ügyvédi munkadíjból keletkezett másodfokú perköltsége egyetemleges megfizetésére kötelezését kérte.

Hangsúlyozta, hogy a II. r. alperes - és ezáltal a III. r. alperes - felelősségének megállapításánál jelentősége csak annak, az elsőfokú bíróság által megállapított nem vitás ténynek van, hogy a társaság kényszertörlési eljárásának megindítására azért került sor, mert az adószámát törölték. Ennek oka pedig az volt, hogy a II. r. alperes olyan gazdálkodó szervezetnek volt a vezetője, amely 15 000 000 Ft-ot meghaladó köztartozást halmozott fel. E tényekből ugyanis az elsőfokú bíróság helytálló következtetést vont le arra, hogy adószám híján a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet „értelemszerűen” bekövetkezett, és hogy a II. r. alperesnek ezekkel a körülményekkel tisztában kellett lennie.

A felperes szerint indokainál fogva helytálló az elsőfokú bíróságnak az a jogkövetkeztetése is, hogy a bíróság által megállapított és értékelt tények és körülmények alapján megállapítható volt mindkét alperesnek a Ctv. 118/A. §-a szerinti szándékossága, de legalább súlyos gondatlansága. Előadása értelmében az is megállapítható, hogy a fellebbező alpereseknek nem volt célja a hitelezői igények kielégítése, az adóhatósági felszólításoknak nem tettek eleget, a felperessel szemben fennálló tartozást ismerték, azonban a felszólításokat, fizetési meghagyásokat nem vették át, és a perben szabályszerű idézések ellenére nem jelentek meg. Mindezek pedig egyértelműen alátámasztják azt, hogy magatartásuk a felperesi igény kielégítésének elkerülésére irányult.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja és (4) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek felhívásra tárgyalás tartását nem kérték. Ennek során az elsőfokú bíróság ítéletét - a Pp. 253. §-ának (3) bekezdése szerint - a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között vizsgálta felül, így annak a keresetet elutasító rendelkezéseit és indokolását nem érintette, mivel azokat a II. és III. r. alperesek fellebbezése nem támadta, a felperes pedig az elsőfokú ítéletet ellen fellebbezést nem nyújtott be.

A felperes 2014. december 17. napján előterjesztett keresetében a II. r. alperes felelősségének megállapítását, „mint volt vezető tisztségviselő”-nek a Ctv. 118/B. § (1) és 118/A. § (3) bekezdése alapján, a III. r. alperesnek pedig, mint volt tagnak a 118/A. § (3) bekezdése alapján kérte.

Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást a felterjesztett iratok, valamint az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő

Szolgáltatól elektronikus úton hivatalból beszerezett cégszerzői adatok alapján pontosítja, illetve kiegészíti az alábbiak szerint.

A II. r. alperes a cégjegyzékbe bejegyezten 2012. február 21-től 2013. január 23-ig terjedő hatállyal volt önálló képviseleti joggal rendelkező ügyvezetője a T. Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Kft-nek. Ezt megelőzően, 2000. december 1-jétől 2007. március 1-jéig ügyvezetője volt a - 2007. május 24-ei kezdő időponttal a felszámolási eljárás alá kerül - S. Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságnak (Cg. ..., ...).

A III. r. alperes a cégjegyzékbe bejegyezten 2012.02.22.-től 2013.03.01-ig terjedő hatállyal tagja volt a társaságnak.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Adóigazgatósága Eljárási Osztály a 2012. június 26-án kézbesített - és a NAV Észak-magyarországi Regionális Adó Igazgatósága Hatósági Főosztály ... iktatószámú határozatával helybenhagyott, 2012. augusztus 2. napján jogerőre emelkedett - ... számú határozatával elrendelte a T. T... Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Kft. adózó ... adószámának törlését.

A jogerős adóhatósági határozat indokolása szerint a T. T.... Kft. 2012. február 22-én kelt változásbejegyzési kérelmét 2012. február 22-én jegyezte be a Miskolci Törvényszék Cégbírósága. A változásbejegyzési kérelem alapján a cégbíróság II.rendű alperes határozatlan időre szóló ügyvezetői tisztségét 2012. február 21-ei kezdő időponttal bejegyezte. Az elsőfokú adóhatóság a változásról való tudomásszerzést követően megállapította, hogy a T. T.... Kft. ügyvezetője II.rendű alperes vonatkozásában az Art. 24/C. § (2) bekezdés aa) pontjában meghatározott akadály áll fenn, tekintettel arra, hogy II.rendű alperes . 2000.12.01. napjától 2007.03.01. napjáig ügyvezetője volt a S. Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaságnak, amely a T. T.... Kft. változásbejegyzési kérelmének benyújtásakor az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott, túlfizetéssel csökkentett, 180 napon keresztül folyamatosan fennálló 15 000 000 Ft-ot meghaladó, 21 108 843 Ft adótartozással rendelkezett. Tekintettel arra, hogy az adózó vonatkozásában az adószám törlését megalapozza az Art. 24/C. § (2) bekezdés aa) alpontjában rögzített akadály fennállása egyértelműen megállapítható, és hogy a felszólítás kézbesítésétől számított 15 napon belül adózó nem tett eleget a felszólításnak és mulasztását sem mentette ki, a másodfokú adóhatóság megállapította, hogy jogszerűen járt el az elsőfokú adóhatóság, amikor a T. T.... Kft. adószámát az Art. 24/D. § (2) bekezdése alapján törölte.

A T. T..... Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Kft-nek e jogerős adóhatósági határozat bírósági felülvizsgálata iránt előterjesztett keresetét a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2013. április 15. napján kelt - fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett - K.26.861/2013/11. számú ítéletével elutasította.

A Miskolci Törvényszék Cégbírósága a 2013. szeptember 30. napján meghozott Cgt.05-13-002145/3. számú végzésével a T. T..... Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Kft. kényszereltörlésére irányuló eljárást a Ctv. 116. § (1) bekezdés a) pontja alapján indította meg. E végzés a Céglépcsőben 2013. október 4. napján közzétételre került.

A Miskolci Törvényszék Cégbírósága a T. T.... Vagyongazdálkodó és Szolgáltató Kft. kényszereltörlését a 2014. október 10. napján jogerőre emelkedett Cgt.05-13-002145/11. számú végzésével rendelte el. A bíróság e határozatában megállapította, hogy az eljárás alatt a céggel szemben a M. Kft. 499 628 Ft, a Város- és Sportlétesítmény-üzemeltető Intézmény (Ó., Z. út 5.) pedig 1 495 423 Ft és kamatai követelést jelentett be.

Az ítélet tábla az így kiegészített és pontosított, egyebekben helyesen megállapított tényállás alapján a fellebbezést az elsőfokú ítéleti döntés megváltoztatására irányulóan a III. r. alperes vonatkozásában teljesen, míg a II.r. alperesre vonatkozóan annyiban találta alaposnak, hogy az

elsőfokú bíróság ítélete a II. r. alperest marasztaló részében az érdemi felülbírálatra alkalmatlan, ebben a keretben az eljárás megismétlése szükséges.

A III. r. alperes fellebbezésével érintett körben az ítélet tábla az álláspontját az alábbiakban fejt ki.

A kereset az alanyi (anyagi) jog bírósági érvényesítésének eszköze. A kereset tárgya az érvényesíteni kívánt jog (jogviszony), a kereset tartalma a bíróság döntésére vonatkozó határozott kérelem.

A Pp. 121. § (1) szerint a pert keresetlevéllel kell megindítani; a keresetlevélben fel kell tüntetni:

- a) az eljáró bíróságot;
- b) a feleknek, valamint a felek képviselőinek nevét, lakóhelyét és perbeli állását;
- c) az érvényesíteni kívánt jogot, az annak alapjául szolgáló tényeknek és azok bizonyítékainak előadásával;
- d) azokat az adatokat, amelyekből a bíróság hatásköre és illetékessége megállapítható;
- e) a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet (kereseti kérelem).

A keresetlevél tehát a keresetet [Pp. 121. § (1) bekezdés c) és e) pont] és a per megindításához szükséges más adatokat [Pp. 121. § (1) bekezdés a), b) és d) pont] tartalmazó beadvány.

A felperes a jogi képviselő útján 2014. december 17-én benyújtott keresetlevelében a III. r. alperessel, mint volt taggal szemben érvényesíteni kívánt kártérítési keresetének jogszabályi alapjaként kifejezetten a Ctv. 118/A. § (3) bekezdését jelölte meg, és az így előterjesztett kereseti kérelmét tartotta fenn mindvégig az elsőfokú eljárás során is.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében ezzel szemben - az indokolásában ugyan kifejezetten meg nem jelölve, de annak tartalmából kétségtelenül megállapíthatóan - a III. r. alperest a Ctv. 118/A. § (2) bekezdése alapján marasztalta.

A jelen perben alkalmazandó - a 2014. július 1-jét megelőzően hatályban volt - Ctv. 118/A. § (1)-(3) bekezdései a tagok és vezető tisztségviselők felelősségét külön szabályozzák, ennél fogva azok megállapítására is eltérő tényállás, illetőleg mulasztás esetén van lehetőség. Ebből a jogi szabályozásból az következik, hogy a Ctv.-ben írt tagi vagy vezetői felelősségre alapított kereset előterjesztése esetén a kereseti kérelemhez kötöttség még a jogcímet illetően is érvényesül.

A Ctv. 118/A. § (3) bekezdése a kényszertörölt társaság vezető tisztségviselőjének felelősségét szabályozó törvényi rendelkezés. A III. r. alperes a kényszertörölt társaságnak nem volt vezető tisztségviselője. Ennek ellenkezőjét a felperes nem állította és ilyen ténymegállapítás a rendelkezésre álló adatokból sem tehető. Ezért ezen a jogcímen a követelését a felperes a III. r. alperessel szemben nem érvényesítheti, így a III. r. alperes ellen előterjesztett kereseti kérelmét, mint megalapozatlant ezzel az indokkal el kellett volna utasítani. Az elsőfokú bíróság túlterjeszkedett a kereseti kérelmen azzal, hogy Ctv. 118/A. § (2) bekezdése alapján vizsgálta és állapította meg a III. r. alperes kártérítési felelősségét. A bíróság ugyanis hivatalból nem vizsgálhatja a kártérítési igény megalapozottságát olyan felelősségi szabály alapján, amelyre a fél nem hivatkozott.

A felperes a II. r. alperes felelősségének megállapítását, és kártérítés fizetésére kötelezését a Ctv. 118/B. § (1) és 118/A. § (3) bekezdése alapján kérte.

Helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor - ennek ellenére - a II. r. alperes ellen előterjesztett kereseti kérelem elbírálásánál alkalmazott jogszabályként a Ctv. 118/B. §-át nem hívta fel, hanem a felperes keresetét a Ctv. 118/A. § 2014. július 1-jét megelőzően hatályos rendelkezései alapján vizsgálta.

A Ctv. 118/B. és 118/C.§-ait ugyanis az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCII. törvény 2014. július 1. napjával iktatta be, ugyanezen időponttól módosítva egyben a Ctv. kényszertörlési eljárásra vonatkozó szabályait is.

A kényszertörlési eljárás módosított szabályait - kivéve néhány átmeneti rendelkezést (Ctv. 131/A. § (1), 131/F. (2) bekezdés) - a 2014. július 1. napja után megindított kényszertörlési eljárásokhoz kapcsolódóan kell alkalmazni. A jelen esetben pedig a T. T.... Kft.-vel szemben a kényszertörlési eljárás 2013. szeptember 30-án indult meg.

Tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a II. r. alperest marasztaló ítéleti döntését a felelősségének kifejezetten a Ctv. 118/A. § (3) bekezdése alapján történő megállapításával indokolta, amit a felperes rendes perorvoslat keretében nem sérelmezett, a II. r. alperes fellebbezése alapján az ítéletábra is csak azt vizsgálta (vizsgálhatta), hogy az elsőfokú bíróság helytállóan döntött-e a felperes II. r. alperessel szembeni keresetének e jogalapját illetően.

Az ítéletábra szükségesnek tartja hangsúlyozni a következőket:

A társasági jogban alapelv, hogy a korlátozott felelősségű társaság tagja főszabályként a társaság tartozásaiért nem felel, azonban vannak olyan esetek, amikor - elsősorban a hitelezők védelme érdekében - a tagot felelőssé lehet tenni a tőle elkülönült jogi személyiségű társaság tartozásaiért. A Ctv. 118/A. §-át 2012. március 1-jei hatállyal a 2011. évi CXCVII. törvény 136. § (3) bekezdése iktatta be a törvénybe.

A Ctv. 118/A. § (1) (2) és (3) bekezdése - a törvényalkotó kifejezett szándéka szerint - azokra az esetekre állít fel szabályrendszert, ahol kifejezetten szankciós jelleggel a tag vonatkozásában a korlátozott tagi felelősségének áttörésére kerül sor, illetve a vezető tisztségviselő esetén a felelőssége átfordul, mert már nem a gazdasági társaság érdekeit kellett volna kizárólag szem előtt tartania, hanem a hitelezők érdekeinek figyelembevételéért is felel.

A jogi szabályozásból következően azonban a kényszertörölt társaság tagjának (volt tagjának) és vezető tisztségviselőjének (volt vezetőjének) a felelőssége eltérően alakul.

A kényszertörléssel megszüntetésre került társaság vezető tisztségviselőjének felelőssége a Ctv. 118/A.§ (3) bekezdésében rögzített feltételek megvalósulása esetén áll fenn.

A 2014. július 1-je előtt hatályos Ctv.118/A. § (3) bekezdése szerint azoknak, akik a kényszertörlésének elrendelését megelőző három év időszakában a cég vezető tisztségviselői voltak, a társaság hitelezőivel szembeni közvetlen felelőssége abban az esetben állapítható meg, ha:

- a) a társaságot kényszertörlési eljárást követően törölték,
- b) a hitelezőnek a kényszertörlési eljárásban bejelentett, de meg nem térült követelése van,
- c) vezető tisztségviselőként a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, és ezáltal csökkent a gazdálkodó szervezet vagyona, vagy meghíúsították a hitelezők követeléseinek kielégítését, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését.

Az elsőfokú bíróság a II. r. alperes vonatkozásában - a fellebbezési eljárásban sem vitatottan - helytállóan állapította meg az első két törvényi feltétel bekövetkeztését.

A Ctv. 118/A.§ (3) bekezdése szerinti felelősségnél a továbbiakban azt kellett (volna) vizsgálni, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztését követően a II. r. alperes az ügyvezetői feladatait a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta-e el, ügyvezetőként tanúsított magatartása következtében csökkent-e a társaság vagyona, vagy meghíúsult-e a hitelezők követeléseinek a kiegyenlítése.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolása azonban ezek közül csak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésére vonatkozóan tartalmazza azt a megállapítást, hogy: „Adószám

hiányában egy gazdálkodó szervezet működni nem tud, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet értelemszerűen bekövetkezik." Ebből az ítélet tábla arra következtetett - mivel az elsőfokú ítélet indokolása erre vonatkozóan ténymegállapítást nem tartalmaz -, hogy az elsőfokú bíróság az adószáma törléséről rendelkező adóhatósági határozat jogerőre emelkedésének időpontját tekintette a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülésének.

Az ítélet tábla ezzel szemben - az alábbi eltérő indokok alapján - helytállónak tartotta a II. r. alperes fellebbezését abban, hogy a további törvényi feltételek fennállására az elsőfokú bíróság tévesen következtetett abból, hogy a társaság adószámát felfüggesztették, majd törölték.

Az ítélet tábla alapvetően nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, miszerint adószám hiányában egy gazdálkodó szervezet működni nem tud.

Az ítélet tábla már egy más ügyben korábban meghozott, és a BDT 2011.2523. számon közzétett határozatában kifejtette azt, hogy az adószám felfüggesztésének, illetve törlésének jogkövetkezményeit az Art. 24/A. § (6) és (8) bekezdései tartalmazzák. Eszerint az adószám felfüggesztése, az adózó adó-visszaigénylési, adó-visszatérítési jogát korlátozza, és ha az adószám „szankciós” törlésére kerül sor, akkor ezeknek a kérelmeknek utóbb történő teljesítésére sincs mód. A cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárása azonban nem kell, hogy szükségképpen a cég megszűnését eredményezze. Ezt fejezi ki az is, hogy az Art. 24/A. § (8) bekezdése szerint a tevékenységét folytatni kívánó adózónak újból kérnie kell az adószám megállapítását, amelyet nem kaphat meg visszamenőleges hatállyal.

Mindezekből következően téves az Art. vonatkozó rendelkezéseinek akkénti értelmezése, hogy a felfüggesztett adószámmal a cég nem működhet. A cég adószámának felfüggesztése, illetőleg annak utóbb történt törlése pedig önmagában nem ad alapot a céggel szemben törvényességi felügyeleti eljárás lefolytatására. Ez pedig azt jelenti, hogy a társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezésére, illetőleg annak időpontjára vonatkozóan az elsőfokú bíróság egymagában a cég adószámának az adóhatóság általi jogerős törléséből okszerű következtetést akkor sem vonhatott volna le, ha a társaság kényszertörlési eljárásának megindítására - és végső soron a kényszertörlésére - valóban emiatt került sor.

Az ítélet tábla ezzel együtt rámutat arra is, hogy a jelen ügyben irányadó Ctv. 118/A. § (3) bekezdése alapján az ügyvezető nem a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséért, illetve az ezt előidéző rossz gazdasági döntésért felel, így nincs jelentősége annak, hogy ez a helyzet miért következett be.

A II. r. alperes felelősségének megállapíthatósága szempontjából ezért sincs kiemelt jelentősége annak, ha a kényszertörlési eljárás megindulására amiatt került sor, mert a társaság adószámát törölték, és így a kényszertörlés elrendelése közvetetten a II. r. alperesi mulasztás következménye. Jelentőséggel csak a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja, és az ezt követően tanúsított ügyvezetői magatartás, valamint az ezzel a magatartással összefüggésben kielégítetlenül maradó hitelezői követelés bír.

Az azt megelőző időszakra a felperes keresetében állított, és az elsőfokú bíróság által megállapított mulasztás a jelen perben vizsgálatot nem igényelt, az alkalmazandó jogszabály emiatt nem teszi lehetővé a II. r. alperes felelősségének megállapítását.

A Ctv.118/A. § (3) bekezdése szerinti felelősség fennállása szempontjából tehát kiemelkedő jelentősége van annak, hogy mikor került a kényszertörléssel megszüntetett társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe. A vezető tisztségviselőnek a fizetéseképtelenséggel

fenyegető helyzet beállta után folytatott tevékenységét kell megítélni, és az azzal okozati összefüggésben bekövetkezett vagyonszőkkenést kell vizsgálni.

A Ctv. 118/A. § (3) szerint a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte az az időpont, amelytől kezdve a cég vezetői előre látták vagy ésszerűen előre láthatták, hogy a cég nem lesz képes esedékességgkor kielégíteni a vele szemben fennálló követeléseket.

A felperes a keresetlevelében azt állította, miszerint a T. T.... Kft. ellen az adóhatóság 2010. és 2012. évben végrehajtási eljárást indított, így a társaságnál „a fizetésképtelenség” ekkor már fennállt.

A II. r. alperes a 2015. március 10-ei tárgyaláson benyújtott előkészítő iratában ezt kifejezetten vitatta, arra hivatkozva, hogy a felperes által állított 2010. évi adóvégrehajtás 2010. június 15-én megszőntetésre került, „mert a társaság köztartozását megfizette”. 2012-ben pedig a társaság ellen végrehajtási eljárás nem volt folyamatban, és mivel a 2011. évi gazdálkodás nyereséges volt, fizetőképessége is fennállt (13.G.40.242/2014/11/III. számú irat).

Ilyen körülmények között a Ctv. 118/A. § (3) bekezdésére alapított keresete alapján a Pp. 164. § (1) szerint a felperest terhelte a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének és idejének a bizonyítása.

Az elsőfokú bíróság a 2015. március 10-ei tárgyaláson tájékoztatta a feleket a bizonyítási kötelezettségűkről és elmulasztásának következményeiről. A felperesnek adott tájékoztatása azonban arra nem terjedt ki, hogy a társaság fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését és annak időpontját is neki kell bizonyítania, így az ezzel kapcsolatos állításait a II. r. alperes ellentétes állításaival és hivatkozott bizonyítékaival szemben bizonyítania szükséges.

Ezáltal elmaradt e releváns ténnyel összefüggésben a feleknek a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti - az 1/2009. (VI.24.) PK vélemény 4. pontjának megfelelő - egyediesített, teljes körű tájékoztatása és felhívása is. E nélkül ugyanis a tárgyaláson elhangzott az a felhívás, miszerint „Felperes bizonyítási kötelezettsége, hogy az I., II. és IV. r. alperesek a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látták el, s ezáltal csökkent a gazdálkodó szervezet vagyona, vagy megghiúsították a hitelezők követeléseinek kielégítését, vagy elmulasztották a környezeti terhek rendezését.” csupán a bizonyítási szabályokra utaló olyan általános tájékoztatás volt, amellyel a tájékoztatási kötelezettség nem teljesíthető.

Emiatt, és abból adódóan, hogy a társaság fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülésére az adószáma törléséből vont le okszerűtlen következtetést, a II. r. alperes felelősségének megállapításához szükséges további feltételekkel kapcsolatban pedig téves jogi álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság mindezeket a releváns kérdéseket nem vizsgálta.

Az ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság hiányosan (az elsődleges releváns tényre vonatkozóan nem) teljesítette a Pp. 3. § (3) bekezdésében előírt tájékoztatási kötelezettségét. A további tájékoztatási kötelezettség mikénti teljesítése pedig az ebben a körben megállapítható tényektől is függ. Az elsőfokú bíróság pedig az ítéletét a II. r. alperes vonatkozásában téves álláspontja szerint, és az ebben körben szükséges bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül hozta meg. Ez pedig olyan lényeges eljárási szabálysértésnek minősül, amelynek az orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, és amely az 1/2014. (VI.30.) PK vélemény 1. pontja alapján az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 252. § (2) bekezdése szerinti hatályon kívül helyezését indokolja.

A kifejtettre tekintettel az ítéltábla részítéletet hozva az elsőfokú bíróság ítéletének - nem fellebbezett részét nem érintve - a III. r. alperest marasztaló rendelkezését a Pp. 253. § (2) bekezdésének I. fordulata alapján megváltoztatta, és a felperesnek a III. r. alperessel szemben előterjesztett keresetét elutasította, valamint mellőzte a III. r. alperesnek a felperes javára perköltség, az állam részére illeték fizetésére kötelezését. A II. r. alperesre vonatkozó részében pedig az ítéletet

- a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján - hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot ebben a keretben a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak mindenekelőtt meg kell határoznia azt az időpontot, amikor a T. T.... Kft. fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Ennek érdekében a felperes előadása és a II. r. alperes arra vonatkozó nyilatkozata alapján kell tájékoztatnia a feleket arra, hogy - a Ctv. 118/A. § (3) és (4) bekezdésében írtakra figyelemmel a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján - melyik félnek mit kell bizonyítania. A szükséges bizonyítás eredményeként megállapítható ezen időpontot követően a II. r. alperes által ügyvezetőként tanúsított magatartást vizsgálva, az esetlegesen szükséges további bizonyítás lefolytatása után lesz az elsőfokú bíróság abban a helyzetben, hogy felperes II. r. alperessel szemben előterjesztett kereseti kérelméről megalapozott döntést hozhasson.

A III. r. alperessel szemben előterjesztett kereset tárgyában a per részítélettel való befejezése folytán az ítéletablának a 4/2009. (XII.14.) PK vélemény I/2. pontja szerint rendelkeznie kellett a perköltség viseléséről is. Az e kereseti kérelmét illetően is pervesztessé vált felperesnek az ügyvédi munkadíjból keletkezett első és másodfokú perköltségét magának kell viselnie, a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint pedig köteles megfizetni a III. r. alperesnek az ügyvédi munkadíjból és a fellebbezési eljárási illeték előlegezéséből keletkezett másodfokú perköltségét (a III. r. alperesnek ugyanis az elsőfokú eljárásban igazolt perköltsége nem volt).

Az ítéletábla az ügyvédi munkadíj összegét az 1 495 423 Ft másodfokú pertárgyérték alapul vételével, a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése, valamint 4/A. § (1) bekezdése szerint, de - kifejtett ügyvédi tevékenységre és arra figyelemmel, hogy a másodfokú eljárásban tárgyalás tartására nem került sor - a (6) bekezdés alkalmazásával megállapított (27 %-os áfát is tartalmazó) mérsékelt 25 400 Ft arányos, fele összegében, 12 700 Ft-ban határozta meg, mivel a másodfokú eljárásban a II. és III. r. alperest egy jogi képviselő képviselte. Ehhez hozzászámította a fellebbezésen lerótt 119 600 Ft eljárási illeték fele részét, ami 59 800 Ft, és így a felperest (12 700 + 59 800) 72 500 Ft megfizetésére kötelezte a Pp. 217.§ (1) bekezdése szerinti teljesítési határidőt megállapítva.

Az eljárás a II. r. alperes ellen előterjesztett kereseti kérelem tárgyában folyamatban maradt, ezért az ítéletábla a Pp. 252. § (4) bekezdése szerint csupán megállapította másodfokú eljárással a felperes oldalán az ügyvédi munkadíjból, a II. r. alperesnél pedig az ügyvédi munkadíjból, és a fellebbezési eljárási illeték előlegezéséből felmerült perköltség összegét, annak viseléséről az elsőfokú bíróságnak kell döntenie a megismételt eljárásban hozott határozatában.

Az ügyvédi munkadíj összegét az 1 485 423 Ft pertárgyérték alapján, a hivatkozott IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése, 4/A. § (1) bekezdése és (6) bekezdése szerint, a felperes vonatkozásában bruttó 25 400 Ft-ban, az II. r. alperes vonatkozásában pedig, arányosan (annak 50 %-ban) 12 700 Ft összegben határozta meg, és utóbbihoz hozzászámította a fellebbezési eljárási illeték előlegezett 119 600 Ft összegének 50 %-át, azaz 59 800 Ft-ot.

Debrecen, 2016. december 20.

Dr. Görög Attila sk a tanács elnöke, Dr. Riczu András sk előadó bíró, Cogoiné Dr. Boros Ágnes sk bíró